

Література.

1. Якуба К. І. Особливості інвестицій у людський капітал: методологічний аспект / К. І. Якуба // Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. – 2013. – № 5. – С. 180–185.
2. Васильченко В.С. Управління трудовим потенціалом / Васильченко В.С., Гриненко А.М., Грیشнова О.А., Керб Л.П. - Навч. посіб. - К.: КНЕУ, 2005. – 403 с.

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ЗМЕНШЕННЯ ДЕФЦИТУ ПЛАТІЖНОГО БАЛАНСУ В УМОВАХ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ГОСПОДАРСЬКИХ ЗВ'ЯЗКІВ

*Федорук О. В., к.е.н, доцент
Національний транспортний університет, м. Київ*

Сьогодні зрівноваження платіжного балансу є першочерговим завданням економічної політики держави поряд із забезпеченням високих темпів економічного розвитку, стримуванням інфляції та безробіття. Наявність стійкої незбалансованості зовнішніх платежів є ознакою появи кризових явищ в економіці країни, усунення яких вимагає коригування платіжного балансу шляхом проведення відповідної грошово-кредитної і бюджетно-податкової політики. Макроекономічне значення платіжного балансу полягає у відображенні стану міжнародних економічних відносин даної країни з її закордонними партнерами.

Функціонально платіжний баланс відіграє роль макроекономічної моделі, яка систематично відображає економічні операції, здійснені між національною економікою й економіками інших країн світу; така модель складається з метою розробки та впровадження обґрунтованої зовнішньоекономічної політики держави, аналізу стану товарного й фінансового ринків, двосторонніх і багатосторонніх зіставлень, наукових досліджень тощо. На основі фактичних даних про стан платіжного балансу міжнародними фінансовими організаціями, зокрема Міжнародним валютним фондом, приймаються рішення щодо надання конкретним країнам фінансової допомоги для стабілізації платіжного балансу та подолання його дефіциту. Розробка й складання платіжного балансу є обов'язковою умовою для всіх країн – членів МВФ, базується на єдиній методології відповідно до стандартної класифікації компонентів і структури зведеної інформації.

Національний банк України розпочав публікацію статистики зовнішнього сектора (платіжного балансу, міжнародної інвестиційної позиції, зовнішнього боргу) відповідно до нових методологічних засад, викладених у шостому виданні Керівництва з платіжного балансу та міжнародної інвестиційної позиції (КПБ-6) [1]. До цього складання статистики зовнішнього сектора базувалося на попередньому п'ятому виданні (КПБ-5). КПБ-6 було опубліковано МВФ на початку 2009 року. Зміни в методології були пов'язані з необхідністю врахування впливу глобалізаційних процесів, фінансових і технологічних інновацій, а також з усе більшою увагою до використання балансових даних в аналізі зовнішньої

вразливості. Крім того, перегляд Керівництва відбувався паралельно з оновленням Статистичною комісією ООН «Системи національних рахунків», нова версія якої була опублікована в 2008 році, з метою досягнення узгодженості різних галузей макроекономічної статистики. У серпні 2012 року МВФ розпочав публікацію статистики платіжного балансу в своїх базах даних міжнародної фінансової статистики (IFS) та статистичному щорічнику з платіжного балансу (BOPSY) у форматі КПБ-6. В Україні підготовка до переходу на нову методологію розпочалася в 2009 році. Були внесені необхідні зміни до форм звітності, удосконалені діючі та впроваджені нові методики розрахунків, проведено перекласифікацію даних за окремими статтями. Концептуальна основа методології КПБ-6 залишилася незмінною порівняно з КПБ-5, водночас відбулися зміни в назвах статей, презентації та підходах до формування окремих статей. Починаючи з даних за третій квартал 2015 року статистика буде публікуватись лише за КПБ-6 [2].

До основних методів регулювання платіжного балансу належать: прямий контроль через регламентацію імпорту (кількісне обмеження на ввезення), митні та інші збори, заборону або обмеження на перекази за кордон доходів за іноземними інвестиціями і грошовими трансфертами приватних осіб, вивезення коротко- та довгострокового капіталу; дефляція, що веде до покращення стану платіжного балансу. За умов дефляції зростає реальна процентна ставка, що сприяє залученню в країну короткострокового капіталу за умови розвиненої банківської системи і низького політичного ризику; підвищується обмінний курс національної валюти.

Варто зауважити, що платіжний баланс є одним з об'єктів державного регулювання [3]. Виокремлюють такі основні методи ліквідації надлишку або дефіциту платіжного балансу: зупинення потоків торгівлі та капіталу; коригування внутрішніх економічних диспропорцій; досягнення зміни курсу національної валюти. До міжнародних заходів регулювання платіжних балансів належать такі: узгодження умов експортних кредитів; двосторонні урядові кредити, короткострокові взаємні кредити центральних банків у національних валютах за своп-угодами; кредити міжнародних фінансових організацій.

Таким чином, стратегія зменшення дефіциту платіжного балансу повинна включати такі складові: вжиття необхідних заходів щодо ліквідації внутрішніх економічних диспропорцій; забезпечення надання виробникам цільових експортних кредитів, страхування від економічних і політичних ризиків, введення пільгового режиму амортизації основних засобів та надання інших фінансово-кредитних пільг в обмін на зобов'язання виконувати конкретно визначену експортну програму; використання міжнародних правових норм для регулювання платіжного балансу; запровадження податку на товари розкоші, позитивний досвід використання якого демонструють нові індустріальні країни; коригування видатків і доходів державного бюджету; застосування у фінансовій системі інструментів хеджування валютних ризиків; збільшення державних видатків на науково-дослідні та дослідно-конструкторські розробки з метою зростання надходжень від торгівлі патентами, ліцензіями й науково-технічними знаннями.

Література.

1. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/>.
2. Методологічні основи розробки платіжного балансу та зовнішнього боргу України // Платіжний баланс і зовнішній борг України за 2009 р. – К.: НБУ. – 2010. – С. 89–90.
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛІ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Горячка А. І., студентка

*Науковий керівник: Пирог О. В., д.е.н., доцент
Національний університет «Львівська політехніка»*

Інтернет-торгівля – це організація і технологія процесу купівлі-продажу товарів, в якому весь цикл комерційної транзакції або її частина відбувається електронним способом з використанням телекомунікаційних мереж та електронних фінансово-економічних інструментів за допомогою реклами та розповсюдження товарів та послуг в мережі Інтернет [1]. Інтернет-торгівля найбільш розповсюджена у країнах, які мають найвищий рівень готовності до електронного бізнесу: США, Гонконг, Сінгапур, країни ЄС.

Готовність країн до електронного бізнесу залежить від:

- стану базової інфраструктури та технологій (доступ до об'єктів інфраструктури, швидкість функціонування, ціни, надійність, забезпеченість обладнанням для доступу до Інтернету, стан ринку інформаційно-телекомунікаційного обладнання);
- доступу до необхідної інфраструктури;
- каналів розповсюдження та доставки;
- поточного рівня використання мережі Інтернет приватним сектором та бізнесом;
- доступності консалтингових послуг;
- якості людських ресурсів;
- державного регулювання електронної комерції.

Сфера електронної комерції в Україні на сьогодні знаходиться на етапі розвитку. Сфера Інтернет-комерції розвивається не так швидко, як інші сегменти вітчизняного Інтернет-ринку, і має більш скромні інвестиції, тому що Інтернет-магазини ще не одержали масового визнання українськими покупцями [2, с. 26].

Перспективним в Україні є така форма організації інформаційної та торговельної взаємодії між компаніями через Інтернет, як електронна комерція «бізнес-бізнес», перевагами якої є:

- оперативність отримання інформації, особливо при міжнародних операціях;